

VALTIONEUVOSTON VIKKO

Toimittanut Valtioneuvoston viestintäosasto

SISÄLLYSLUETTELO

VALTIONEUVOSTO	187
Hallituksen esitykset	187
Valtioneuvoston asetukset	188
Valtioneuvoston päätökset	188
Nimitysasiat	189
Raha-asiat	189
HALLITUKSEN NEUVOTTELUT	189
Hallituksen neuvottelu 25.4.2017	189
Hallituksen neuvottelu 24.4.2017	193
Ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministeri valiokunta 21.4.2017	194
LUOVUTETUT MIETINNÖT	194

VALTIONEUVOSTO

HALLITUKSEN ESITYKSET

Valtioneuvosto antoi **24.4.2017** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 39/2017 vp) eduskunnalle laiksi ammatillisesta koulutuksesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki ammatillisesta koulutuksesta, jolla kumottaisiin am-

matillisesta peruskoulutuksesta annettu laki ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annettu laki. Lisäksi muutettaisiin opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia ammatillisen koulutuksen rahoituksen osalta sekä eräitä muita lakeja. Ehdotetussa ammatillisen koulutuksen kokonaisuudistuksessa ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen erilliset järjestämisluvat muutettaisiin yhdeksi järjestämisluvaksi. Ammatillisessa koulutuksessa otettaisiin käyttöön yhtenäiset osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen sekä osaamisen hankkimisen ja osoittamisen prosessit. Lisäksi tutkinnon myöntämisoikeus siirrettäisiin osaksi järjestämislupaa koulutuksen järjestäjälle. Koulutus sopimus otettaisiin käyttöön uutena työpaikalla järjestettävän koulutuksen mallina. Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusjärjestelmä uudistettaisiin yhtenäiseksi kokonaisuudeksi, jossa rahoituksen myöntämisperusteena painotettaisiin koulutuksen tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (OKM ylijohdaja Mika Tammilehto 0295 330 308)

Valtioneuvosto antoi **27.4.2017** eduskunnalle seuraavat hallituksen esitykset:

Hallituksen esitys (HE 40/2017 vp) eduskunnalle laeiksi rajavartiolaitok-

sen hallinnosta annetun lain ja rajavartiolaiton sekä eräiden niihin liittyvien lakien muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia niin, että Rajavartiolaitoksen virkojen eroamisikäsäännökset muutettaisiin vastaamaan julkisten alojen eläkelaisa säädettyä eläkkeelle siirtymisen myöhentämistä. Rajavartiolaitoksen palvelussitoumuksia koskevaa sääntelyä täsmennettäisiin virasta eroamisen määrittelyn ja lentävältä henkilöstöltä vaadittavan palvelussitoumuksen osalta. Rajavartiolaitokseen, henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin ja ampuma-aselakiin tehtäisiin Eurooppalaisesta raja- ja merivartiostosta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta johdettavat lakitekniset muutokset. Rajavartiolaitokseen lisättäisiin säännökset valtioneuvoston yleisistunnon päätöksenteosta ja Euroopan unionin nopeisiin rajainterventioyhtiin kuuluvien virkamiesten toimivaltuuksista tilanteessa, jossa Suomi on velvoitettu ottaa Euroopan raja- ja merivartiostoviraston koordinoimaa tukea alueelleen ilman omaa pyyntöään. Poliisilakiin lisättäisiin säännökset poliisin osallistumisesta Euroopan raja- ja merivartiostoviraston palautustoimenpiteisiin, operaatioihin ja muuhun toimintaan. (SM lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen 0295 421 603)

Hallituksen esitys (HE 41/2017 vp) eduskunnalle laiksi rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki rikostorjunnasta Rajavartiolaitoksessa. Lakiin siirrettäisiin nykyisin rajavartiolaissa olevat rikostorjuntaa koskevat säännökset. Rajavartiolaitoksen tutkittaviksi kuuluviin rikoksiin lisättäisiin merilain ja meriteiden sääntöjen sekä sisävesisääntöjen rikkominen. Lisäksi Rajavartiolaitoksen toimivaltuutta valvoa tieliikennelain säännösten noudattamista laajennettaisiin rajanylityspaikoilla. Lakiin otettaisiin salaisten tiedonhankintakeinojen määritelmät ja niiden käyttöedellytykset Rajavartiolaitoksessa. Salaisten tiedonhankintakeinojen käyttö ja käytön rajoitukset säilyisivät Rajavartiolaitoksessa ennallaan. Rajavartiolaitoksen käytössä oleviin salaisiin pakkokeinoihin lisättäisiin televalvonta myös törkeän kätkemisrikoksen, ammattimaisen kätkemisrikoksen ja törkeän väärennyksen selvittämiseksi. Rajavartiolakia, rajavartiolaitoksen hallinnosta annettua lakia ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettua lakia sovellettaisiin Rajavartiolaitoksen rikostorjuntaan, jollei Rajavartiolaitoksen rikostorjunnasta annettavassa laissa toisin säädettäisi. Rajavartiolaista kumottaisiin rikostorjuntaa koskevat säännökset. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (SM lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen 0295 421 603)

Hallituksen esitys (HE 42/2017 vp) eduskunnalle laiksi lukiolain muuttamisesta. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi lukiolakia siten, että sellaisella lukiokoulutuksen järjestäjällä, jolla on lupa järjestää International Baccalaureate-tutkintoon johtavaa koulutusta, olisi oikeus järjestää tätä koulutusta tilauskoulutuksena Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolisten valtioiden kansalaisille. Muutos ei mahdollistaisi lukukausi- maksujen perimistä opiskelijoilta, vaan koulutuksesta aiheutuvista kustannuksista vastaisi tilaaja. Toiminnasta saatava taloudellinen tuotto tulisi kohdentaa koulutuksen järjestäjän omaan koulutustoimintaan. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.8.2017. (OKM hallitusneuvos Anne-Marie Brisson 0295 330 079)

Hallituksen esitys (HE 43/2017 vp) eduskunnalle eräiden ympäristöä koskevien hallintoasioiden muutoksen-

hakusäännösten tarkistamiseksi. Esityksessä ehdotetaan eräiden ympäristöasioiden muutoksenhakua koskevaa sääntelyä uudistettavaksi siten että muutoksenhaku hallinto-oikeuden päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen edellyttäisi valituslupaa. Valituslupajärjestelmä otettaisiin käyttöön ympäristönsuojelulain, maaineslain ja vesilain mukaisissa asioissa. Maankäyttö- ja rakennuslain valituslupajärjestelmä uudistettaisiin vastaamaan hallintolainkäyttölain säännöksiä ja samalla valituslupajärjestelmää laajennettaisiin lähes kaikkiin lain asiaryhmiin. Myös luonnonsuojelulain valituslupajärjestelmää ehdotetaan laajennettavaksi. Lisäksi korkeimmasta hallinto-oikeudesta annettuun lakiin lisättäisiin säännös ratkaisukokoonpanosta ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisissa valituslupa-asioissa. Lisäksi lakeihin tehtäisiin eräitä muita menettelyjä koskevia muutoksia. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2018. (YM lainsäädäntöjohtaja Riitta Rönn 0295 250 255)

VALTIONEUVOSTON ASETUKSET

Valtioneuvosto antoi **27.4.2017** seuraavat asetukset:

Valtioneuvoston asetus lohenkalastuksen rajoituksista ja valtioneuvoston asetus Tornionjoen kalastusalueella sovellettavista kansallisista kalastusmääräyksistä annetun valtioneuvoston asetuksen 1 ja 4 §:n muuttamisesta. Asetuksella lohenkalastuksen rajoituksista asetetaan lohenkalastuksen yleisrajoituksia Itämeren pääaltaalle ja Pohjanlahdelle. Yleisrajoituksilla kielletään lohenkalastus ajosiimoilla ja verkoilla Itämeren pääaltaalla ja säädellään lohenkalastuksen alkamispäivämääriä Pohjanlahden neljällä eri vyöhykkeellä. Lohenkalastus alkaa sitä myöhemmin mitä pohjoisempana vyöhyke on. Lohenkalastuksen yleisrajoitukset Pohjanlahdella pysyvät nykyisen kaltaisina. Rajoituksilla pyritään edelleen varmistamaan, että luonnonlohet voivat vaeltaa Pohjanlahdella oleviin kutujokiinsa ja että lohenkalastus on ekologisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti kestävä. Asetusta Tornionjoen kalastusalueella sovellettavista kansallisista kalastusmääräyksistä muutetaan siten, että myös tällä alueella mahdollistetaan isorysillä tapahtuva lohenkalastus nykyistä aikaisemmin ja enintään 25 prosentin edestä lohen toimijakohtaisesta kalastuskiintiöstä. Suomalaiset

kalastajat voivat tällä alueella ensimmäisen kerran aloittaa lohenkalastuksen samanaikaisesti ruotsalaisten lohenkalastajien kanssa, joiden saaliit myös tulevat Suomen markkinoille. Asetukset tulevat voimaan 29.4.2017. (MMM kalatalousneuvos Risto Lampinen 0295 162 458)

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖKSET

Valtioneuvosto teki **28.4.2017** seuraavat päätökset:

Päätös julkisen talouden suunnitelmaksi vuosille 2018–2021. Julkisen talouden suunnitelma sisältää muun muassa valtiontalouden kehyspäätöksen sekä Suomen vakausohjelman ja vastaa EU:n vaatimukseen keskipitkän aikavälin budjettisuunnitelmasta. (VM osastopäällikkö Hannu Mäkinen 0295 530 330)

Päätös antaa eduskunnalle selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2018–2021. (VM osastopäällikkö Hannu Mäkinen 0295 530 330)

Valtioneuvosto teki **27.4.2017** seuraavat päätökset:

Päätös antaa eduskunnalle hallituksen vuosikertomus vuodelta 2016 hallituksen toiminnasta, valtiontalouden hoidosta ja talousarvion noudattamisesta sekä niistä toimista, joihin hallitus on eduskunnan päätösten johdosta ryhtynyt. Vuosikertomus koostuu varsinaisesta kertomuksesta ja sitä täydentävistä kolmesta liitteestä: ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset, tilinpäätöslaskelmat ja toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta. (Vnk alivaltiosihteeri Timo Lankinen 0295 160 300)

Päätös vahvistaa ministeri Grahnl-Laasosen vuosilomaan rinnastettava vapaa 28.4.2017. (Vnk hallinnollinen notaari Merja Saaritsa-Lanta 0295 160 270)

Päätös asettaa valtuuskunta Arktisen neuvoston 10. ulkoministerikokoukseen 11.5.2017 Fairbanksissa Yhdysvalloissa. Valtuuskunnan puheenjohtaja on ulkoasiainministeri Timo Soini ja varapuheenjohtaja Suomen edustaja Arktisen neuvoston virkamieskomiteassa, suurlähettiläs Aleksi Härkönen ulkoasiainministeriöstä sekä jäsenet ovat suurlähettiläs Kirsti Kauppi Suomen Washingtonin suurlähetystöstä, kansanedustaja Katri Kulmuni eduskunnasta, puheenjohtaja Tiina Sanila-Aikio Saamelaiskäräjiltä, lähetystöneuvos Jussi Tanner ulkoasiainministeriöstä, kansliapäällikkö Han-

nele Pokka ympäristöministeriöstä, kaupunginjohtaja Esko Lotvonen Rovaniemeltä, pääjohtaja Juhani Damski Ilmatieteen laitokselta, toimitusjohtaja Tero Vauraste Arctia Oy:stä, lähetystöneuvos René Söderman ulkoasiainministeriöstä ja johtaja Timo Koivurova Arktisesta keskuksesta. (UM osastopäällikkö Liisa Talonpoika 0295 351 805)

Päätös oikeuttaa Senaatti-kiinteistöt myymään Kuopion kaupungin Savilahden kaupunginosan korttelissa 21 sijaitseva tontti 4 (297-13-21-4) rakennuksineen Savonia ammattikorkeakoulu Oy:lle yksin tai yhdessä Savon koulutuskuntayhtymän kanssa taikka näille yksin tai yhdessä perustettavan yhtiön lukuun 5 700 000 euron kauppahinnasta ja muutoin määräämällään ehdoilla. (VM neuvotteleva virkamies Pauliina Pekonen 0295 530 081)

Päätös oikeuttaa Senaatti-kiinteistöt myymään Helsingin kaupungin omistamalla kiinteistöllä 91-2-40-2 sijaitseva toimistorakennus Taaleri tontti-rahasto Ky:lle tai sille perustettavan tai perustettavien yhtiöiden lukuun noin 7,42 miljoonan euron kauppahinnasta ja muuten määräämällään ehdoilla. Voimassaolevan asemakaavan mukainen käyttötarkoitus kiinteistölle on yleisten rakennusten korttelialue, kaavamerkintä Y. Meneillään on kaavamuutosprosessi, joka mahdollistaa toimisto- tai hotellikäytön tontilla. Helsingin kaupunki ja Senaatti-kiinteistöt ovat allekirjoittaneet kohteesta yhteismyntisopimuksen. (VM neuvotteleva virkamies Pauliina Pekonen 0295 530 081)

Päätös hyväksyy Eurooppa 2020 -strategian kevään 2017 kansallinen uudistusohjelma. Ohjelmassa kuvataan Euroopan unionille hallituksen toimenpiteitä ja suunnitelmia, joilla vuoden 2011 syksyllä vahvistetut Eurooppa 2020 -strategian kansalliset tavoitteet voidaan saavuttaa. Lisäksi ohjelmassa huomioidaan Talous- ja rahoitusasioiden neuvoston Suomelle vuonna 2016 antamat suositukset ja kuvataan toimia, joilla hallitus vastaa julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyttä, työmarkkinoita ja kilpailua koskeviin suosituksiin. Ohjelma noudattaa rakenteeltaan aiempien vuosien ohjelmaa. (VM neuvotteleva virkamies Jenni Pääkkönen 0295 530 804)

Päätös myöntää Anni Vesalle ero arviointineuvoston jäsenen tehtävästä 27.4.2017 ja määrätä hänen tilalleen Anniina Sippola 28.4.2017 lukien

neuvoston 31.5.2018 päättyväksi toimikaudeksi. (OKM johtaja Kirsi Kangaspunta 0295 330 136)

NIMITYSASIAT

Valtioneuvosto päätti **27.4.2017** seuraavat nimitysasiat:

Oikeustieteen kandidaatti, Master of Business Administration Maarit Nikkola ulkoasiainministeriön kaupallisen neuvoksen virkaan 8.5.2017 lukien. (UM henkilöstöjohtaja Pirjo Tulokas 0295 351 413)

Kauppatieteiden maisteri Jani Pitkäniemi valtiovarainministeriön osastopäällikön virkaan 1.6.2017-31.5.2022. (VM hallinto- ja kehitysjohtaja Helena Tarkka 0295 530 141)

Yhteiskuntatieteiden maisteri Henriikka Ahtiainen maa- ja metsätaloustieteiden neuvottelevan virkamiehen määräaikaiseen virkasuhteeseen 9.5.2017-31.12.2017, kuitenkin enintään viran vakinaisen haltijan virkavapauden ajaksi. (MMM hallitusneuvos Riitta Itkonen 0295 162 383)

RAHA-ASIAT

Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunta puoli istunnessaan **27.4.2017** seuraavia asioita:

Vuoden 2017 talousarvion momentin 28.80.31 (Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle) arviomäärärahan ylittäminen yhdeksällä miljoonalla eurolla. Vuoden 2017 talousarviossa momentille myönnettiin 15 miljoonan euron määräraha. Tasavallan presidentti on 21.4.2017 vahvistanut verohyvityksen 23 945 287 euroksi, joten arviomääräraha on ylittettävä. (VM budjettineuvos Petri Syrjänen 0295 530 065)

HALLITUKSEN NEUVOTTELUT

HALLITUKSEN NEUVOTTELU 25.4.2017

Hallitus sopi uusista panostuksista kasvuun ja työllisyyteen

Satavuotias Suomi on monilla mittareilla yksi maailman johtavia maita. Nopeasti muuttuva epävakaa toimintaympäristö kuitenkin haastaa meitä vahvistamaan kykyämme reagoida muutokseen ja tarttua sen tuomiin mahdollisuuksiin.

Pääministeri Juha Sipilän hallitus on puolivälitarkastelussaan arvioinut hallitusohjelmansa toteutumista ja tarvittavia lisätoimia sen tavoitteiden saavuttamiseksi. Hallitus tarkasteli myös yli vaalikauden ulottuvia uudistustarpeita hallitusohjelman pitkän aikavälin vision mukaisesti.

Lisäksi hallitus päätti lisätä ministerien määrää kolmella.

Kilpailukyky, työllisyys ja palveluiden uudistaminen ovat edelleen hallituksen talouspolitiikan keskiössä. Talouspolitiikka tähtää julkisen talouden velkaantumisen taittamiseen ja kestävyysvajeen kattamiseen säästöillä sekä toimilla, jotka tukevat kasvua ja tehostavat julkista palveluntuotantoa.

Hallitus pitää kiinni julkisen talouden pitkän aikavälin tasapainotavoitteesta ja kuroo umpeen 10 miljardin euron kestävyysvaje. Sitä katetaan 4 miljardin euron säästöillä sekä julkista taloutta kohentavilla 4 miljardin euron reformeilla. Loput 2 miljardia katetaan työllisyyttä ja kasvua vauhdittavilla toimilla.

Hallituksen keskeiset teemat puoliväliriihessä olivat:

- osaaminen, kasvu ja työllisyys
- välittäminen
- uudistaminen
- turvallisuus.

Erityisesti näihin kokonaisuuksiin kohdennettiin lisätoimia ja -panostuksia. Toimet on sovitettu osaksi vuosien 2018–2021 julkisen talouden suunnitelmaa, josta hallitus linjasi puolivälitarkastelun yhteydessä. Hallitus päättää uusista kasvu- ja työllisyyttä edistävästä toimista sekä verotukseen liittyvistä kokonaisuuksista syksyn budjettiriihessä.

Liite: Hallituksen toimintasuunnitelman uudet avaukset

Osaaminen, kasvu ja työllisyys

Uudistetut työllisyys- ja vrittäjyyspaketit

Päivitettyjen pakettien keskeisiä sisältöjä ovat nollatuntisopimusten reilujen pelisääntöjen yleiset periaatteet, työttömien aktivointi, palkkatuen käytön tehostaminen, vrittäjän sairauspäivärahan omavastuun lyhentäminen sekä itsensä työllistäjien työttömyysturvan parantaminen. Työvoimapaalvelujen resurssia lisätään 25 miljoonalla eurolla.

Aloitetaan selvityshenkilöiden ehdotuksen valmistelu työttömien mahdollisuudesta harjoittaa yritystoimintaa neljän kuukauden ajan ja saada samanaikaisesti työttömyysetuutta. Tavoitteena on rahoituspäätöksen tekeminen budjettiriihessä. Myös yhdistelmävakuutuksen käyttöönottoa aletaan valmistella.

Työttömyysturvaa ehdotetaan uudistettavaksi ottamalla käyttöön aktiivimalli, jossa työttömyysturvan omavastuupäiviä vähennettäisiin työttömyyden alussa seitsemästä päivästä viiteen päivään. Työttömyyden jatkuessa yli kolme kuukautta työttömyysturvaan tulisi yksi kuukaussittainen omavastuupäivä, jonka voisi välttää olemalla aktiivinen. Aktiivimalli koskisi myös perusturvaa. Uudistus vähentää valtionosuutta noin 8 miljoonaa euroa vuositasolla.

Hallitus yhdistää nuorten työllistämiseen käytetyn Sanssi-kortin sekä yli 30-vuotiaiden palkkaamiseen suunnatun Duuni-kortin yhdeksi palkkatukikortiksi. Tarkoituksena on, että jo työhaastattelussa työnantajalla on tieto mahdollisuudesta käyttää palkkatukea kyseisen työttömän kohdalla.

Säädetään laki yksityishenkilön konkurssista. Tällä tarjotaan ja turvataan uusi alku konkurssin tehneelle yrittäjälle.

Liite: Hallituksen linjat työllisyystoimet

Harmaa talous

Selvitetään, miten työ- ja elinkeinoministeriön ohjausvaltaa voidaan maakuntaudistuksen yhteydessä vahvistaa liittämällä työvoiman tarveharkintaan yhdessä työmarkkinaosapuolten kanssa. Vinjetti otetaan käyttöön hallitusohjelman mukaisesti.

Laajennetaan rakennusallalla käytettyä veronumerokäytäntöä muille toimialoille, kuten telakoille sekä ravintolo- ja siivousaloille erikseen tehtävän selvityksen suositusten mukaisesti.

Liite: Hallituksen täydentävät linjaukset harmaan talouden torjunnan tehostamiseksi

Kannustinloukkuja puretaan

Työllisyystavoitteen saavuttamiseksi hallitus on päättänyt pienentää kannustinloukkuja. Yhteensä toimilla saatutetaan noin 5 000 työllisen lisäys. Työllisyysvaikutusarvio perustuu valtiovarainministeriön laskelmiin.

Varhaiskasvatusmaksuja alennetaan pieni- ja keskituloisilta. Arviolta

6 700 perhettä tulee maksuttomuuden piiriin, ja maksukertymä alenee vuonna 2018 arviolta 69 miljoonalla eurolla. Toimien kuntataloutta heikentävä vaikutus kompensoidaan peruspalveluiden valtionosuuksia, kuntien yhteisöveron jako-osuutta sekä kiinteistöveron alarajoja korottamalla.

Asumistukeen palautetaan neliovuokratiohtainen katto. Nettosäästöä pääosa kohdennetaan ylivelkaantuneiden aseman kohentamiseen syksyn budjettiriihessä. Asumistuen indeksi muutetaan vuokraindexistä elinkustannusindeksiksi asumistukemenojen kasvun hillitsemiseksi.

Ulosottoon lisätään huojennus, joka ulosottomiehen tulisi myöntää pitkän työttömyyden jälkeen työllistyneelle velallisellet, jos velallinen sitä pyytää.

Alueellista liikkuvuutta parannetaan muun muassa verovapaiden päivärahojen aikarajaa pidentämällä ja liikkuvuusavustusta laajentamalla.

Liite: Hallituksen päätös kannustinloukkujen purkamisesta

Tutkimus, Business Finland ja matkailun kärkihanke

Osana kokonaisuutta hallitus panostaa yritysten tuotekehitykseen, uudistamiseen, huippututkimukseen ja tutkimuksen vaikuttavuuteen osoittamalla Tekesille määrärahoja yhteensä 70 miljoonaa euroa vuosille 2018 ja 2019. Rahoitusta suunnataan kasvua vauhdittaviin yritysten, tutkimuslaitosten ja valtion yhteishankkeisiin. Suomen Akatemialle varataan vastaavasti yhteensä 50 miljoonaa euroa lippulaiva-tutkimuskeskittymien toteuttamiseen vuosina 2018 ja 2019. Lippulaivat perustetaan yliopistojen ja tutkimuslaitosten yhteyteen.

Hallitus hakee lisäpanostuksia osaamiseen ja koulutukseen myös pääomituksen avulla. Tekesille ja Suomen Akatemialle varataan molemmille 60 miljoonan euron pääomitus. Lisäksi valtio varautuu pääomittamaan ammatillisen koulutuksen oppimisympäristöjä ja -välineitä omistavaa ja ylläpitävää osaamiskeskusta tai muuta yhtiötä yhteensä 80 miljoonalla eurolla.

Yritysten vientitoimintaa ja matkailun edistämistä tuetaan yhteensä 50 miljoonan euron lisärahoituksella vuosina 2018 ja 2019. Vuoden 2018 alussa aloitettava Business Finland kokoaa saman katon alle nykyiset Tekesin ja Finpron innovaatorirahoitukseen, vientiin, investointeihin sekä matkailun edistämiseen liittyvät palvelut.

Talent Boost -ohjelmalla houkutelaa kansainvälisiä osaajia Suomeen. Yritysten viranomaispalvelut mahdollistetaan jatkossa myös englannin kielellä. Työllisyyttä ja kasvua tuetaan erityisellä startup -yrittäjän oleskeluvalla.

Lukiouudistus

Hallitus toteuttaa lukiouudistuksen. Tavoitteena on lisätä lukiokoulutuksen vetovoimaa yleissivistävänä, korkeakouluihin jatko-opintokelpoisuuden antavana koulutusmuotona sekä vahvistaa koulutuksen laatua, oppimistuloksia sekä sujuvoittaa siirtymistä toisen asteen opinnoista korkeasteelle.

Välittäminen

Hallitus käynnistää uusia toimia lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi, syrjäytymisen ehkäisemiseksi sekä koulutuksen ja työn ulkopuolella olevien nuorten määrän vähentämiseksi. Toimia rahoitetaan ministeriöiden omien hallinnonalan budjettien sekä käynnissä olevina kärkihankkeina. Uutta rahaa näihin toimiin kohdistetaan 45 miljoonaa euroa vuosina 2018 ja 2019.

Varhaiskasvatuksen henkilöstörakennetta kehitetään. Tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja pedagogiikkaa sekä lisätä lasten ja perheiden saamaa moniammatillista tukea.

Peruskoulun tasa-arvon vahvistamiseen kohdistetaan 15 miljoonaa euroa lisärahoitusta. Tukea kohdennetaan haasteellisempien alueiden kouluille esimerkiksi erityisopetukseen ja opetusryhmien pienentämiseen.

Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukeen kohdistetaan 15 miljoonaa euroa vuosina 2018 ja 2019. Rahoituksella vahvistetaan ammatillisen koulutuksen digitalisointia, ehkäistään koulutuksen keskeyttämistä ja syrjäytymistä sekä rakennetaan yhdessä työelämän kanssa polkuja koulutukseen ja työelämään.

Alle 30-vuotiaiden matalan kynnyksen palveluja tarjoavan Ohjaamo-toiminnan rahoitus vakiinnutetaan.

Hallitus kohdentaa 3 miljoonan euron lisärahoituksen päihdeaitien hoitoon.

Liite: Hallituksen linjaukset nuorten syrjäytymisen vähentämiseksi

Uudistuminen

Hallituksen energia- ja ilmastostrategiassa Suomi on päättänyt luopua kivihiilen energiäkäytöstä, puolittaa tuonti-

öljyn käytön ja nostaa uusiutuvan energian osuuden yli 50 prosenttiin. Näillä toimilla Suomi täyttää sitoumuksensa Pariisin ilmastopöytäkirjaan.

Tähän tarkoitukseen lisätään 25 miljoonaa euroa vuosina 2018–2021. Päätehtävällä lisärahoituksella edistetään vähäpäästöistä liikennettä kuten sähkö- ja kaasuautoilua, uusiutuvan energian tuotantoa, puurakentamista ja strategian tavoitteita edistäviä kokeiluja. Lisäksi kokeilutoiminnassa priorisoidaan kiertotalouteen, tekoälyn ja työllistämiseen liittyviä kokeiluja.

Sote- ja maakuntauudistus

Hallitus päätti perustaa SoteDigi-kehitysyhtiön sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisten asiakas- ja potilas-tietojärjestelmäratkaisujen sekä muiden tulevaisuuden digitaalisten ratkaisujen kehittämistä varten. Yhtiön keskeisenä tavoitteena on maakuntien tuottavuuden sekä kustannusvauhtavuuden ja -tehokkuuden lisääminen siten, jotta maakunnat voivat saavuttaa niille asetetun säästötavoitteen.

Hallitus varautuu kehityksessä SOTE-ICT:n kehittämismenoihin. Tarkemmin asiaa käsitellään kesäkuussa talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa.

Sote-valinnanvapauskokeilujen toteuttamiseen ohjataan 100 miljoonaa euron määräraha vuodelle 2018.

Lisäksi hallitus päätti 58 miljoonan euron rahoituksesta vuodelle 2018 maakunta- ja sote-uudistuksen valmisteluun ja toimeenpanon tukemiseen.

Turvallisuus

Turvallisuustyöympäristössä tapahtuvaan muutokseen vastaaminen edellyttää ennakointi- ja analyysikykyä, yhteistä tilannekuvaa, lainsäädäntötoimia toimivaltuuksien tarkistamiseksi sekä turvallisuusviranomaisten suorituskyvyn turvaamista. Turvallisuuteen lisätään 98 miljoonaa euroa vuonna 2018 (PLM 52 miljoonaa ja SM 46 miljoonaa).

Hallitus vahvistaa toimintamallin valtioneuvoston yhteisen turvallisuustilannekuvan tuottamiseksi ja käsittelemiseksi. Hallitus vahvistaa hybridiuhkien tunnistamis- ja analyysikykyä. Hallitus toteuttaa lainsäädäntöhankkeita hybridiuhkiin, terrorismiin, ääri- liikkeisiin ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen varautumiseksi. Hallitus jatkaa turvapaikkapoliittisen toimintajärjestelmän toimeenpanoa.

Turvallisuustyöympäristön muutoksen edellyttämät toimenpiteet toteutetaan muun muassa seuraavissa kokonaisuuksissa: valmiuden parantaminen, materiaalihankinnat ja strategiset hankkeet.

Toimenpiteillä parannetaan yhteiskunnan kriisinkestävyttä, ennalta estetään uhkia ja vastataan niihin.

Sosiaaliturvan kokonaisuudistuksen valmistelun käynnistäminen

Hallitus käynnistää valmistelut työllisyyttä ja toimeliaisuutta parantavasta, eriarvoisuutta vähentävästä sosiaaliturvan kokonaisuudistuksesta. Valmistelussa otetaan huomioon muun muassa perustulokokeilun, osallistumistulokokeilun ja muiden käynnistettävien tutkimusten, laajan kuulemiskierroksen ja selvitysten tulokset sekä kansallisen tulorekisterin tuomat mahdollisuudet.

Lisäksi selvitetään kustannus-, työllisyys-, tulonjako- ynnä muut vaikutukset, jos asumisen tukeminen irrotetaan toimeentulosta ja hoidetaan pelkästään asumisen tukien kautta. Eri vaihtoehtoja käsittelevä valmistelu työ koordinoituaan Juho Saaren johtaman eriarvoisuustyöryhmän kanssa ja on valmiina helmikuussa 2019. Valmistelusta vastaavat STM, TEM ja VM.

Määrärahoimintoja

– Käynnistetään Raide-Jokerin rakentamiseen liittyvä Kehä I:n Laajalahden kohta. Hankkeen kustannusarvio on arviolta 30 miljoonaa euroa, josta valtion rahoitusosuus on enintään 20 miljoonaa euroa. Hanke rahoitetaan perusväylänpidon määrärahojen uudelleenkohdennuksella.

– Hallitus panostaa datanhallinnan ja suurteholaskennan kehittämiseen yhteensä 33 miljoonaa euroa. Kehittämishajalla nostetaan alan tutkimusinfrastruktuuri kansainväliselle tasolle ja vahvistetaan tekoälyn liitettävää tutkimusta ja koulutusta.

– Poliisille kohdennetaan 34,5 miljoonaa euroa lisää muun muassa ydin-toimintojen turvaamiseen vuonna 2018.

– Supon määrärahoja korotetaan 3,5 miljoonalla eurolla.

– Rajavartiolaitoksen määrärahoja lisätään noin 8 miljoonalla eurolla muun muassa ulkorajoilla tehtävien tarkastusten tehostamiseen vuonna 2018.

– Hallitus kohdistaa 52 miljoonaa euroa puolustukseen.

– Hallitus varaa peruskoulun tasarvon vahvistamiseen 15 miljoonaa euroa lisää rahoitusta.

– Varhaiskasvatuksen henkilöstö rakenteen kehittämiseen varataan 5 miljoonaa euroa. Tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua ja pedagogiikkaa sekä lisätä lasten ja perheiden saamaa moniammatillista tukea.

– Ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanon tukeen kohdistetaan 15 miljoonaa euroa. Rahoituksella muun muassa digitalisoidaan ammatillisen koulutuksen toimintaprosesseja reformin tavoitteiden mukaisesti, ehkäistään keskeyttämistä ja syrjäytymistä ja rakennetaan yhdessä työelämän kanssa koulutus- ja työelämäpolkuja koulutuksen ja työelämän ulkopuolella oleville nuorille ja aikuisille.

– Perheellisten opiskelijoiden toimeentulon turvaamiseen tehdään 75 euron huoltajakorotus. Muutoksen arvioidaan lisäävän valtion menoja vuositasolla noin 10 miljoonaa euroa.

– Eläkkeensaajien hoitotuen perusosaa korotetaan 10 miljoonalla eurolla.

– Hallitus vahvistaa metsäluonnon monimuotoisuuden suojelua lisäämällä 5 miljoonan euron vuosittaisen panostuksen METSO-ohjelman toimeenpanoon. METSO painottuu ennen kaikkea vanhojen metsien suojeluun. Ohjelman tavoitteisiin sisältyy myös puustoisten soiden suojelu.

– Viestintävirastolle osoitetaan lisäämäärärahaa tietoturvallisuuden toimintavarmuuden ja yksityisyydensuojan varmentamiseksi ja kehittämiseksi 2 miljoonaa euroa vuosittain tavoitteena muun muassa digitaalisten alustojen ja palveluiden sujuva yhteentoimivuus.

– EU-puheenjohtajakauden kokonaisuuden osana on varauduttu kehityksessä yhteensä 70 miljoonalla eurolla vuosina 2018–2020. Tämän lisäksi sisäministeriön pääluokkaan sisältyy lisäksi puheenjohtajuuskauden turvallisuusmenojen määrärahoihin.

Kuntatalous lähellä tasapainoa

Sekä kuntien omat sopeutustoimet että pääministeri Juha Sipilän hallituksen toimet ovat vahvistaneet kuntataloutta. Kuntatalouden tasapainottaminen kuitenkin edellyttää, että kunnat käyttävät hyväkseen hallitusohjelman toimenpiteiden ja kilpailukyky-sopimuksen mahdollistaman säästö-

potentiaalin. Sopeutustoimista huolimatta kuntatalouden lainakanta kasvaa.

Sopeuttamistoimet

Hallituksen julkista taloutta välittävästi vahvistava sopeutuskokonaisuus koostuu julkisten menojen kasvua hillitsevistä toimista ja menojen uudelleenkohdennuksista niin, että toimet yhdessä vahvistavat julkista taloutta noin 4 miljardilla eurolla. Sopeutustoimien vaikutukset ovat täsmentyneet valmistelun aikana, minkä lisäksi säästölistaan on tullut päätösperäisiä muutoksia. Sopeuttamistoimien vaikutuksen säilyttämiseksi 4 miljardissa eurossa hallitus on päättänyt, että maakuntien rahoituksen vuoden 2020 indeksikorotuksesta toteutetaan puolet.

Hallitusohjelman mukaan hallitus vähentää kuntien kustannuksia miljardilla eurolla karsimalla lakisääteisiä tehtäviä ja niiden toteuttamista ohjavia velvoitteita pitkällä aikavälillä, eli vuoteen 2029 mennessä. Hallitus on päättänyt, että säästötavoitteen arvioinnissa huomioidaan koko julkinen talous ja tarkentanut toimenpidekokonaisuudet, joiden yhteenlaskettu säästöpotentiaali ylittää 1 miljardiin euroon.

Valtiontalouden alijäämä pienenee, mutta uutta velkaa otetaan edelleen

Budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 51,3 miljardia euroa vuonna

2018. Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna tulot ennen nettolainanottoa ovat noin 0,7 miljardia euroa korkeammalla tasolla vuonna 2018. Kehyskaudella varsinaisten tulojen arvioidaan kasvavan keskimäärin noin 8,2 % vuodessa. Vuonna 2021 budjettitalouden tulojen arvioidaan olevan 68,3 miljardia euroa. Merkittävä muutos valtion verotuottoihin seuraa sote- ja maakuntauudistukseen liittyvästä verouudistuksesta, joka kasvattaa budjetin verotuloja vuositasolla noin 13,4 miljardia euroa. Pois lukien sote- ja maakuntauudistuksen vaikutus tulot kasvaisivat keskimäärin 1,9 % vuodessa.

Valtion budjettitalouden tulot, menot ja tasapaino, mrd. euroa

	2017, TA	2018, JTS	2019, JTS	2020, JTS	2021, JTS
Tulot pl nettolainanotto	49,9	51,3	64,0	66,3	68,3
Menot	56,0	55,4	68,2	68,8	71,8
Alijäämä	- 5,6	- 4,1	- 4,2	- 2,5	- 3,6

Budjettitalouden menojen arvioidaan olevan 55,4 miljardia euroa vuonna 2018. Edelliseen kehyspäätökseen verrattuna menot ovat noin 0,5 miljardia euroa korkeammalla tasolla vuonna 2018. Menotasoa kasvattaa mm. kilpailukykysojimus sekä sote- ja maakuntauudistukseen toimeenpanokustannukset. Sen sijaan menotasoa on alentanut arvio turvapaikanhakijoista aiheutuvista menoista. Maa- ja metsätalouden liittyvät määräraharviot ovat alentuneet vuosittain noin 300 miljoonalla eurolla edelliseen kehyspäätökseen verrattuna. Oletusta turvapaikanhakijoiden määrästä on alennettu 7 000 vuosittaisen hakijaan syksyllä 2016 arvioidusta 10 000 hakijasta. Lisäksi perheen yhdistämisen arviot ovat muuttuneet edellisen kehyspäätöksen laatimiseen jälkeen.

Lisäksi valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus toteutuu arvioitua alempana ja korkomeno- arvio on alentunut. Pois lukien sote- ja maakuntauudistuksesta aiheutuvat muutokset budjettitalouden menojen arvioidaan nimellisesti kasvavan keskimäärin noin 1 % vuodessa kehyskaudella.

Valtion budjettitalouden alijäämän ennakoitua olevan noin 4,1 miljardia euroa vuonna 2018, kun vuodelle 2017 arvioitu alijäämä talousarvion mukaan on 5,6 miljardia euroa. Alijäämä pienenee vuonna 2020, mutta kasvaa jälleen vuonna 2021 johtuen

etenkin puolustusvoimien strategisista suorituskykyhankkeista. Valtionvelan oletetaan kasvavan noin 14 miljardilla eurolla kehyskauden aikana ja nousevan 123 miljardiin euroon vuonna 2021.

Talous kasvaa, julkisen talouden velkaantuminen jatkuu

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Suomen kansantalous kasvoi 1,4 % vuonna 2016. Kasvun lähteinä olivat yksityinen kulutus ja yksityiset investoinnit. Kuluvana vuonna kasvu jatkuu ja sen pohja laajenee. Vuosina 2017–2019 kasvun arvioidaan pysyvänsä runsaassa prosentissa. Suomen talous on viimeisen vuosikymmenen ajan kärsinyt teollisuuden rakennemuutoksesta, joka on heikentänyt talouden kasvumahdollisuuksia. Tulevien vuosien kasvunäkymää heikentää lisäksi työikäisen väestön määrän supistuminen.

Suomen julkinen talous painui alijäämäiseksi viime vuosikymmenen loppupuolella, mutta parin viime vuoden aikana julkisyhteisöjen rahoitusasema on kohentunut. Kuluvana vuonna julkisen talouden alijäämä kuitenkin kasvaa erityisesti kilpailukykysojimuksen ja siihen liittyvien veronalennusten vuoksi. Sopeutustoimet ja vakaa talouskasvu vahvistavat julkisyhteisöjen rahoitusasemaa tulevina vuosina. Julkinen talous pysyy kuitenkin edelleen alijäämäisenä, ja julkinen velka suhteessa kokonaistuotantoon jatkaa kasvuaan taittuen ainoastaan väliaikaisesti vuosikymmenen vaihteessa. Jotta julkinen talous olisi kestäväällä pohjalla, julkisyhteisöjen rahoitusaseman tulisi olla selkeästi ylijäämäinen v. 2021. Väestön ikääntymisestä johtuva eläke-, terveydenhuolto- ja pitkäaikaishoivamenojen kasvu aiheuttaa pitkälle tulevaisuuteen ulottuvan haasteen julkiselle taloudenpidolle.

Edellä esitetyt kansantaloudelliset arviot ovat alustavia. Valtiovarainministeriön Taloudellinen katsaus julkaitaan samanaikaisesti julkisen talouden suunnitelman kanssa.

Julkinen talouden suunnitelmaan sisältyy vakausohjelma, jonka Suomi toimittaa EU:lle. Ohjelmassa hallitus kuvaa julkisen talouden suunnitelmiaan. Ohjelma on osa talouspolitiikan EU-ohjausjaksoa.

Lisätalousarvio

Hallitus neuvottelee 19.5.2017 vuoden 2017 ensimmäisestä lisätalousarvioesityksestä. Siinä tullaan käsittelemään muun muassa seuraavia kokonaisuuksia:

Savonlinna

Valtioneuvoston kanslia asetti syksyllä 2016 työryhmän selvittämään keinoja Savonlinnan alueen tukemiseksi Savonlinnan opettajakoulutuslaitoksen toimipisteen lakkauttamisen vuoksi.

Hallituksen nyt linjaamien toimenpiteiden tavoite on edistää aktiivista uudistamista koulutuksen ja osaamisen vahvistamiseen sekä verkostoitumiseen.

Hallitus esittää mekaanisen puurakentamisen osaamisen kehittämistä alueella ja mekaanisen puuteollisuuden verkostohanketta. Lisäksi hallitus esittää Luonnonvarakeskuksen toiminnan kehittämistä ja Oulaviljan toimintaedellytysten kehittämistä matkailun edistämiseksi. Ehdotetuilla toimenpiteillä vahvistetaan elinvoimaisuutta, elinkeinorakennetta ja elinkeinoelämän kehittämismahdollisuuksia. Lisäksi turvataan lentoliikenne Helsingin ja Savonlinnan välillä.

Luonnonvarakeskuksen lisämäärärahaa 1,6 miljoonaa euroa päätetään myöhemmin lisätalousarvion yhteydessä. Hallitus on päättänyt talous- ja velkaneuvontatoiminnan siirtämisestä oikeusaputoimistoihin. Savonlinnaan perustetaan etäpalveluyksikkö.

Hallitus on jo aiemmin kasvattanut Savonlinnan saamaa saaristolaisia. Savonlinnalle myönnettävä vuosittainen osasaaristolaisä on ollut vuodesta 2017 1,5 miljoonaa euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on jo aiemmin myöntänyt Tanhuvaaran urheilupuistolle valtion tukea uuden asuntolan rakentamiseen yhteensä 855 000 euroa vuosina 2019–2020 sekä pääkulkuväylien kehittämishankkeeseen 140 000 euroa vuonna 2020. OKM on myös myöntänyt Savonlinna Jäähalli Oy:lle 750 000 euron tuen vuodelle 2017 harjoitusjäähallin rakentamiseen.

Lounais-Suomen positiiviseen rakennemuutokseen tukea

Valmistavan kasvuteollisuuden positiivinen vaikutus ulottuu Varsinais-Suomessa 2020-luvulle asti. Alueella on merkittävä osaamisen ja lisätyövoiman tarve.

Pitkäaikaisen kasvun varmistamiseksi Sipilän hallitus sopi puoliväliriihen yhteydessä, että vuoden 2017 ensimmäisen lisätalousarvion yhteydessä kohdennetaan varoja positiivisen rakennemuutoksen vahvistamiseen Varsinais-Suomessa.

Lisäresurssit kohdennetaan pääasiassa osaavan työvoiman kouluttamiseen ja saatavuuteen. Erityinen painopiste kohdistuu tekniikan alan osaamiseen. Lisärahan tarkempi kohdentuminen arvioidaan selvitysmies Jari Jokisen

ja valmisteilla olevan Esko Ahon meriklusterin ja autoteollisuuden kasvua arvioivaa raporttia mukailen.

Toimivat kansainväliset väylät

Suomen kilpailukyvyyn ja kestäväen talouskasvun tukemiseksi on erityisesti varmistettava Suomen saavutettavuus sekä toimivat kansainväliset yhteydet. Suomi on viennissä ja tuonnissa riippuvainen merikuljetusten kannalta tärkeiden väylien liikennöitävyydestä ja kapasiteetista.

Hallitus päättää käynnistää hankkeet Oulun ja Vuosaaren väylien syventämisestä. Valtion osuus molempien hankkeiden toteuttamiseksi on yhteensä 22,5 miljoonaa euroa. Rahoitus myönnetään lisäbudjetin kautta.

Lisätietoja: pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 0295 160 404, oikeus- ja työministerin erityisavustaja Juha Halttunen, p. 050 574 0236 ja valtiovarainministerin erityisavustaja Ville Valkonen, p. 044 567 2201

HALLITUKSEN NEUVOTTELU 24.4.2017

Hallitus kuroo umpeen 10 miljardin kestävyysvajetta

Hallitus on tarkastellut puoliväliriihen ensimmäisenä päivänä 24. huhtikuuta Suomen talouden kokonaiskuvaa sekä 10 miljardin euron kestävyysvajekokonaisuutta. Hallituksen parhaillaan työstämä kehyspäätös tulee olemaan hallitusohjelmaan kirjattun menokehyssäännön mukainen. 10 miljardin euron kestävyysvaje katetaan neljä miljardin euron säästöillä, neljän miljardin euron uudistuksilla ja toimilla, jotka vauhdittavat kasvua ja parantavat työllisyyttä. Hallitus linjasi ensimmäisenä päivänä myös apteekkisääntelyn joustavoittamisesta ja päätti ammatillisen koulutuksen uudistamisesta. Lisäksi toisen kotimaisen kielen kokeilu lähetettiin lausuntokierrokselle.

Neljän miljardin säästötavoite on toteutumassa. Myös reformit ovat tuottamassa tavoitellut kustannussäästöt, sillä kuntien, maakuntien ja koko julkisen sektorin kustannusten karsinta on edennyt suunnitellusti, ja siitä päätettiin tänään. Työllisyyden ja kasvun tavoitteet edellyttävät vielä lisätoimia. Niihin liittyviä päätöksiä tehdään huomenna.

JTS-miljardi eli kuntien, maakuntien ja koko julkisen sektorin kustannusten karsinta

Hallitus täsmensi hallitusohjelmassa asetettua yhden miljardin euron säästötavoitteen toteuttamista. Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjasi vuosi sitten, että säästöohjelmaa laajennetaan kuntien lisäksi koko julkiseen talouteen. Tavoitteena on vähentää kustannuksia vuoteen 2029 mennessä.

Nyt tehtyjen linjausten mukaisesti kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisen toimenpideohjelmaa jatketaan, julkisen sektorin tuottavuutta edistetään erityisesti hyödyn-tämällä täysmääräisesti digitalisaatiota sekä julkisen sektorin tilankäyttöä tehostamalla. Lisäksi kunnille luodaan kannustinjärjestelmä palvelujen kustannusten alentamiseksi.

Toimenpidekokonaisuudet:

- Kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsiminen
- Kannustinjärjestelmä kunnille
- Julkisen sektorin tilaohjelmat
- Kuntien ja valtion digitalisaatio
- Tuottavuussäästöt

Toimien yhteenlaskettu säästöpotentiaali on arviolta 1 miljardia euroa. Hallitus seuraa toimien valmistelua strategiaistunnoissaan.

Ammatillisen koulutuksen uudistus

Hallitus antoi maanantaina esityksen ammatillisen koulutuksen reformista. Koko ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö, rahoitus- ja tutkintojärjestelmä uudistetaan. Työpaikoilla tapahtuvaa oppimista lisätään ja käyttöön otetaan uusi koulutusoppimateriaali. Koulutuksen järjestäjien vapautta lisätään. Tavoitteena on, että uusi ammatillinen koulutus vastaisi nykyistä paremmin työelämän muutoksiin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Reformi turvaa koulutustakuun toteutumisen koko peruskoulun päättävälle ikäluokalle ja laadukkaan ammatillisen koulutuksen alueellisen saavutettavuuden. Lisäksi uusi rahoitusmalli kannustaa vähentämään koulutuksen keskeyttämistä ja parantamaan koulutuksen vaikuttavuutta. Uuden lain on määrä astua voimaan 1.1.2018.

OKM:n tiedote 24.4.: http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/ammattillisen-koulutuksen-reformi-uudistaa-koulutuksen-vastaamaan-opiskelijoiden-ja-tyoelaman-tarpeita

Kielikokeilu lausunnolle

Hallitus on lähettänyt lausuntokierrokselle esityksen, joka mahdollistaa toisen kotimaisen kielen valinnaisuutta koskevan kokeilun. Kokeilun tarkoituksena on lisätä perusopetuksen järjestäjien mahdollisuuksia kieli- ja valikoiman laajentamiseen ilman oppilaita velvoittavaa suomen tai ruotsin kielen opiskelua. Kokeilu on määräaikainen, ja siihen voi osallistua enintään 2 200 oppilasta. Kokeilun on tarkoitus astua voimaan elokuussa 2018.

OKM:n tiedote 24.4.: http://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/toisen-kotimaisen-kielen-vapaaehtoisen-opiskelun-mahdollistava-lakimuutos-lausunnoille

Apteekkien määrää lisätään ja lupa- käytäntöjä joustavoitetaan

Hallituksen linjauksen tavoitteena on lisätä apteekkien määrää Suomessa ja purkaa apteekkilupiin liittyvää sääntelyä nykyjärjestelmän puitteissa. Lääkkeiden yhdenvertainen saatavuus ja lääketurvallisuus ovat jatkosakin suomalaisen apteekkitoiminnan ytimessä. Lääkehuollon alueellinen kattavuus turvataan apteekkiverkostolla ja lääkevarastoilla.

Apteekkipalvelujen saatavuutta lisätään nostamalla apteekkien toimipisteluojen määrää. Apteekkisääntelyä joustavoitetaan, mutta apteekkitoiminta säilyy luvanvaraisena. Apteekkilupaan kuuluu jatkossakin sijainnin sääntely. Tämä turvaa lääkkeiden saatavuuden kaikkialla Suomessa. Luvan määräytymisen prosessia joustavoitetaan ja siitä tehdään nykyistä läpinäkyvämpää. Jatkossa apteekkeja kannustetaan terveystoimintaan.

Apteekkien määrän kasvua seurataan. Mikäli alueellinen saatavuus ei parane, selvitetään tarveharkintajärjestelmän toimivuutta. Lisäksi selvitetään mahdollisuus apteekin perustamiseen myös sairaaloiden ja päivystysten yhteyteen.

Fimean kriteeristöä luvan määräytymisessä selkiytetään. Fimealle voitaisiin antaa nykyisestä tilanteesta poiketen mahdollisuus aloitteellisuuteen apteekkiluvan myöntämisessä alueilla, joissa Fimea katsoo apteekkien palvelutason olevan liian matala.

Apteekin pääomistajana on jatkossakin päävastuullinen proviisori, joka työskentelee itse apteekissa. Tämän lisäksi esitetään selvittävän apteekki-

toiminnan harjoittamisen mahdollistamista tietyin reunaehdoin myös avoimen yhtiön muodossa, joka mahdollistaisi omistusohjan laajentamisen myös apteekissa työskenteleviin ammattihenkilöihin.

Lisäksi selvitetään tiettyjen itsehoitolääkkeiden myynnin mahdollista laajentamista päivittäistavarakauppaan maltillisesti lääketurvallisuutta painottaen (esimerkiksi lääkerasvat, mutta ei särkylääkkeet).

Hallituspuolueiden apteekkityöryhmän esitys 24.4.: <http://vnk.fi/documents/10616/3934867/Apteekkity%C3%B6ryhm%C3%A4n+esitys.pdf>

Lisätietoja: Talous: pääministerin talouspoliittinen erityisavustaja Markus Lahtinen, p. 0295 160 404, valtioneuvoston kanslia, erityisavustaja Ville Valkonen, p. 044 567 2201, valtiovarainministeriö ja erityisavustaja Juha Halttunen, p. 0295 060 066, työ- ja elinkeinoministeriö

JTS-miljardi: erityisavustaja Sami Miettinen, p. 0295 530 057, valtiovarainministeriö

Ammatillisen koulutuksen reformi: erityisavustaja Matias Marttinen, p. 0295 330 132, opetus- ja kulttuuriministeriö

Apteekit: erityisavustaja Niina Perälä, p. 0295 163 107, sosiaali- ja terveysministeriö

ULKO- JA TURVALLISUUS- POLIITTINEN MINISTERI- VALIOKUNTA 21.4.2017

Terrorismin tilannekuva, Suomen Nato-kumppanuus sekä Yhdysvallat esillä TP-UTVA:ssa

Tasavallan presidentti ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta keskustelivat perjantaina 21. huhtikuuta kansainväliseen terrorismiin liittyvästä tilannekuvasta Suomessa. Suojelupoliisin antaman tilannekatsauksen pohjalta käyty keskustelu oli ajankohtainen useiden äskettäin Euroopassa tapahtuneiden terrori-iskujen vuoksi. Kansainvälisen terrorismin tilannetta seurataan jatkuvasti ja ennaltaehkäiseviä toimia toteutetaan.

Tasavallan presidentti ja valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen ministerivaliokunta keskustelivat lisäksi ajankohtaisista kysymyksistä liittyen Suomen Nato-kumppanuteen. Suomi jatkaa aktiivista Nato-kumppanuuspolitiikkaansa ja

tukee EU-Nato-yhteistyön tiivistämistä. Helsinkiin 11. huhtikuuta perustettu eurooppalainen hybridiuhkien osaamiskeskus vahvistaa osaltaan tätä yhteistyötä.

Kokouksessa käsiteltiin myös Suomen suhteita Yhdysvaltoihin, vierailuvaihtoa sekä yhteyksien luomista presidentti Trumpin hallintoon.

Lisätietoja: osastopäällikkö Jukka Salovaara, p. 0295 350 636, osastopäällikkö Kimmo Lähdevirta (Yhdysvallat), p. 0295 351 746, ulkoasiainministeriö; kansliapäällikkö Päivi Nerg (terrorismi), p. 0295 418 803, sisäministeriö

LUOVUTETUT MIETINNÖT

Lomituspalvelujen uudistamista pohtinut työryhmä luovutti ehdotuksensa perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehulalle **21.4.2017**. Työryhmä ehdottaa, että maatalousyrittäjien vuosiloma olisi jatkossa tilakohtainen. Vuosilomapäivien määrää korotettaisiin samalla nykyisestä 26 päivästä 31 päivään. Maatilalla vain yhden yrittäjän tulisi täyttää edellytykset, ja yrityksen kaikkien yrittäjien tulisi pitää vuosilomansa samanaikaisesti. Tilakohtainen vuosiloma voisi vähentää lomittajien osa-aikaisuutta, mikä turvaisi osaavan lomittajakunnan säilymisen tulevaisuudessa. Ehdotus on osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-00-3871-7>. Lisätietoja antaa työryhmän puheenjohtaja, neuvotteleva virkamies Annika Parsons, p. 0295 163 596, sosiaali- ja terveysministeriö.

Liikenne- ja viestintäarkkitehtuuri 2030 ja 2050 -raportti luovutettiin **26.4.2017** liikenne ja viestintäministeri Anne Bernerille. Raportissa todetaan, että teknologinen kehitys ja digitalisaatio ovat merkittävimmät liikenteen ja viestinnän toimintaympäristöä muuttavat tekijät. Tiedosta on kehittyvässä kriittinen tuotannon tekijä ja se hallitsee tulevaisuuden liikenne- ja viestintäarkkitehtuuria. Suomessa on mahdollisuus nousta edelläkävijäksi uusien, globaalisti syntyvien teknologisten ratkaisujen nopeassa käyttöönotossa ja soveltamisessa. Tässä onnistuminen edellyttää liikenteen ja viestinnän yhtenäisen ekosysteemin tehokasta hyödyntämistä. Raportti on osoitteessa <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-243-514-9>. Lisä-

tietoja antavat Lauri Lyly, p. 050 68293 ja Inka Mero p. 045 121 4394 sekä ylläjohtaja Mikael Nyberg, p. 040 837 8794, liikenne- ja viestintäministeriö.

Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminta

Valtioneuvoston yhteisellä selvitys- ja tutkimustoiminnalla tuotetaan tietoa päätöksenteon, tiedolla johtamisen ja toiminnan tueksi. Osoitteesta <http://tietokayttoon.fi/julkaisut> löytyvät seuraavat julkaisut:

– Avaimet terveelliseen ja turvalliseen rakennukseen (AVATER) – Yhteenvetoraportti, 25.4.2017. Raportissa todetaan, että koulujen sisäilmaongelmia voidaan estää pahenemasta, jos rakennusten kunnossapitoon ja ennakkoivaan korjaamiseen käytetään nykyistä enemmän resursseja. Rakennuksia kannattaa tutkia aina kokonaisuutena ja rakennuksen osatutkimuksia pitäisi välttää. Laajojen korjaustoimenpiteiden rinnalla kannattaa pohdita myös uudisrakentamisen vaihtoehtoa.

– Työurien jatkaminen vaatii yhteisöllisyyttä ja yhteistoiminnallisuutta -loppuraportti, 27.4.2017. Työurien jatkaminen vaatii yhteisöllisyyttä ja yhteistoiminnallisuutta. Kattavalla rekisteriaineistolla tehty analyysi osoittaa, että ikääntyvien työllisyyden paraneminen viimeisen kymmenen vuoden aikana johtuu noin puoliksi rakennemuutoksesta ja puoliksi erilaisista politiikkatoimista ja muista vastaavista tekijöistä.

Valtioneuvoston viikkoa koskevat tiedustelut ja huomautukset pyydetään osoittamaan valtioneuvoston viestintäosastolle, os. Snellmaninkatu 1 A, 00170 Helsinki, p. 0295 160 139, 0295 160 126.

Edita Publishing Oy, Helsinki 2017